

Kwaliteitskaart Pesten

Kaart	Leraar – Passend Onderwijs
	Leraar - School
Verantwoordelijke	Directie, Elise de Dood (leerkracht en vertrouwenspersoon), Monique Delorme (Intern begeleider)
Geëvalueerd	2022-2023

Doel

Onze leerlingen voelen zich veilig tijdens hun schoolperiode op de Kweekvijver. Een veilige omgeving zorgt ervoor dat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen.

Door regels en afspraken zichtbaar te maken kunnen kinderen en volwassenen elkaar aanspreken wanneer een ongewenste situatie zich voordoet.

Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen stellen we alle kinderen in de gelegenheid om met veel plezier naar school te gaan.

Aanpak

Hoe ga je om met pesten op school?

Wij zijn attent rond plaagsituaties rond school. Plagen speelt zich soms af op de grens van het aanvaardbare, en kan gemakkelijk over gaan in ruzie of zelfs pesten. We besteden er in de lessen van blok 1 aandacht aan. Als plagen serieus wordt, ondersteunen wij de geplaagde leerling om het plagen te laten stoppen en spreken de plager aan op zijn of haar gedrag. Soms schakelen wij een buddy in; een medeleerling die de geplaagde leerling helpt er een einde aan te maken. Ook kunnen we de mediators inschakelen.

De voorwaarden om pesten serieus aan te pakken:

- Pesten moet als probleem worden gezien door alle direct betrokken partijen: leerlingen (gepeste kinderen, pester en de zwijgende groep), leraren en de ouders / verzorgers.
- De school moet pest-problemen voorkomen. Los van het feit of pesten wel of niet aan de orde is, moet het onderwerp pesten met de kinderen bespreekbaar worden gemaakt, waarna met hen regels worden vastgesteld.
- School is bereid en in staat om daadwerkelijk te werken aan (communicatie) vaardigheden om pesten te voorkomen.
- Als pesten optreedt, moeten leraren (in samenwerking met de ouders) dat kunnen signaleren en duidelijk stelling nemen.
- Wanneer pesten ondanks alle inspanningen toch weer de kop opsteekt, moet de school beschikken over een directe aanpak.
- Wanneer het probleem niet op de juiste wijze wordt aangepakt of de aanpak niet het gewenste resultaat oplevert dan is de inschakeling van de schoolvertrouwenspersoon nodig. De vertrouwenspersoon kan het probleem onderzoeken, deskundigen raadplegen en het bevoegd gezag waarschuwen.

De vertrouwenspersoon (schoolcontactpersoon) op de Kweekvijver zijn Elise de Dood e.dedood@opspoor.nl en Carla Rieuwers –van den Nouwland c.rieuwers@opspoor.nl

De pestcoördinator op de Kweekvijver is Elise de Dood e.dedood@opspoor.nl

Hoeveel we ook aan preventie doen, pesten kan altijd nog voorkomen.

1. Als er toch pestincidenten zijn, dan is het uiteraard zaak om eerst na te gaan of de preventieve kant nog wel voldoende wordt uitgevoerd.
2. We vragen andere leerlingen te helpen. Leerlingen die sociaal vaardig zijn en in de groepsdynamiek een sterke, positieve bijdrage leveren, zijn belangrijk als 'verdedigers'. We komen voor elkaar op.
3. Als er meer nodig is hanteren wij een aanpak die goed past bij de uitgangspunten van de Vreedzame school; **de oplossingsgerichte pestaanpak**

Kwaliteitskaart Pesten

1. **Gesprek met hete gepeste kind.** De leerkracht of de gedragsexpert praat met de gepeste leerling over de situatie, vraagt of hij/zij hulp wil, en stelt samen met hem of haar de steungroep samen. Dit is een gemengde groep van zo'n 5 tot 8 medeleerlingen waaronder leerlingen die de gepeste noemt als mogelijke helpers, maar ook de pester en meelopers of buitenstaanders; bij voorkeur een verdeling van jongens en meisjes. We vragen in dit gesprek aan de leerling of hij of zij wil dat de ouders op de hoogte zijn van de gesprekken. Als een andere leerkracht dan de groepsleerkracht de gesprekken voert, lichten wij de ouders altijd in!
2. **Gesprek met de steungroep.** Hierbij is het gepeste kind niet aanwezig. In dit gesprek wordt de steungroep uitgenodigd om de gepeste medeleerling te gaan helpen. Ze worden uitgenodigd om met ideeën en voorstellen te komen. Dit alles met als doel dat het pesten moet stoppen.
3. **Tweede gesprek met de gepeste leerling.** Na ongeveer een week bespreekt de leerkracht hoe het nu gaat met de gepeste leerling.
4. **Tweede gesprek met de steungroep.** Na ongeveer een week is er ook een gesprek met de steungroep, waarin ieder lid de mogelijkheid krijgt om te praten over wat hij of zij heeft gedaan. Soms moet deze cyclus nog een of meerdere keren worden herhaald om te zorgen dat het interactiepatroon blijvend verandert.

Wij werken cyclisch aan een veilig schoolklimaat. Pesten vindt minder snel plaats in een omgeving waar duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar. Wij hanteren hierbij de blokken van de Vreedzame school, deze 'gouden regels' stellen wij cyclisch centraal waarbij wij de jaarplanning van de Vreedzame school volgen.

1. We zorgen ervoor dat iedereen zich veilig voelt
2. We lossen conflicten zelf op
3. We hebben oor voor elkaar
4. We hebben hart voor elkaar
5. We dragen allemaal een steentje bij
6. We zijn allemaal anders

Hoe willen wij met pesten omgaan?

Pesten is een complex probleem. Hierdoor is het moeilijk om te herkennen en signalen vast te leggen. Vaak voorkomende signalen zijn echter wel en kunnen bijvoorbeeld zijn:

- Altijd een bijnaam, nooit de eigen naam noemen
- Zogenaamde leuke opmerkingen maken over een klasgenoot
- Een klasgenoot voortdurende ergens de schuld van geven
- Briefjes doorgeven of berichtjes sturen
- Beledigen
- Opmerkingen maken over kleding
- Isoleren
- Buiten school opwachten, slaan of schoppen
- Op weg naar huis achterna rijden
- Naar het huis van het slachtoffer gaan
- Bezittingen afpakken
- Schelden of schreeuwen
- Lichamelijke klachten

Deze lijst is een indicatie van mogelijk gedrag. Er zijn veel verschillende manieren. Leraren en ouders moeten daarom alert zijn op de manier waarop kinderen met elkaar omgaan en duidelijk stelling nemen wanneer bepaalde gedragingen de norm overschrijden.

Er zijn regels opgesteld die over het omgaan met pesten voor onze leerlingen:

1. Het inschakelen van de leraar is geen klikken. Onze leerlingen leren vanaf jongs af aan dat je hulp aan de leraar vraagt als je er zelf niet uit komt.
2. Als medeleerling heb je de verantwoordelijkheid om het pest probleem bij de leraar te melden. We zijn immers met elkaar verantwoordelijk voor de sfeer in de groep
3. We werken samen. School en gezin hebben baat bij een goede communicatie. Ouders, leraar en directie lossen het probleem samen op.

Kwaliteitskaart Pesten

Begeleiding

Begeleiding bij de gepeste leerling

- Medeleven tonen en luisteren. Vragen hoe en door wie er wordt gepest
- Nagaan hoe de leerling zelf reageert. Wat doet hij / voor , na- tijdens en na het pesten?
- Huilen of heel boos worden is een reactie die de pester wil uitlokken. Het is van belang de gepeste leerling te laten zien dat je op een andere manier kunt reageren
- Nagaan welke oplossingen de leerling zelf wil
- Nagaan of de leerling de vaardigheden heeft om de oplossing uit te voeren
- Sterke kanten van de leerlingen benadrukken
- Belonen als de leerling zich beter opstelt
- Praten met de ouders van de gepeste leerling en de ouders van de pester
- Het gepeste kind niet over beschermen, bijvoorbeeld door het naar school te brengen.

Begeleiding van de pester

- Praten en zoeken naar de reden van het ruziemaken en pesten (baas willen zijn, jaloezie, verveling)
- Laten zien wat het effect van zijn/ haar gedrag is voor de gepeste door middel van rolwisseling of spiegeling.
- Excuses laten aanbieden en daar eventueel een andere vorm voor bedenken (tekening, briefje)
- Helpen nadenken over sterke (leuke) kanten die de gepeste heeft en dit laten verwoorden
- Pesten is verboden in en om de school: wij houden ons aan deze regel; straffen als het kind wel pest, belonen als het kind zich aan de regels houdt
- Leren niet meteen kwaad te reageren
- Contact tussen ouders en school: elkaar informeren en overleggen. Inleven in een kind; wat is de oorzaak van het pesten?
- Zoeken van een sport of club; waar het kind kan ervaren dat contact met andere kinderen wel leuk kan zijn
- Inschakelen van hulp; sociale vaardigheden trainen, Jeugdgezondheidszorg

Adviezen aan de ouders

Ouders van gepeste kinderen

- Houdt de communicatie met uw kind open, blij in gesprek
- Als pesten niet op school gebeurt maar op straat, probeer contact op te nemen met de ouders van de pester om het probleem bespreekbaar te maken
- Pesten op school kunt u direct met de leerkracht bespreken

Ouders van pester

- Neem het probleem serieus
- Raak niet in paniek; elk kind loopt de kans een pester te worden
- Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen
- Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet
- Besteed extra aandacht aan uw kind
- Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag
- Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van school staat

Aan alle andere ouders

- Neem de ouders van het gepeste kind serieus
- Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan
- Geef zelf het goede voorbeeld
- Leer uw kind voor anderen op te komen
- Leer uw kind voor zichzelf op te komen

Consequenties

Als de leraar het idee heeft dat er sprake is van onderhuis/ structureel pesten wordt het probleem aan de orde gesteld om langs di weg bij het probleem in de klas te komen.

Als de leraar ziet dat een leerling gepest wordt of de gepeste of de medeleerlingen komen bij hem / haar melden neemt de leraar duidelijk stelling tegen pesten.

De consequenties zijn opgebouwd uit 5 fases; afhankelijk van hoelang de pester door blijft gaan.

Kwaliteitskaart Pesten

Fase 1:

- Time-out tijdens de les / het buitenspelen met nagesprek, bewustwording voor wat het gedrag voor invloed heeft op het gepeste kind
- Een schriftelijke opdracht over de toedracht en zijn/ haar rol in het pesten. Een tekening of opstel
- Afspraken maken met de pester over gedragsafspraken en de naleving hiervan. Dit komt tijdelijk elke dag aan het eind van de dag ter sprake.
- De leraar maakt melding bij de ouders en maakt een aantekening in Parnassys

Fase 2:

Na herhaling van grensoverschrijdend gedrag neemt de leraar contact op met ouders. De medewerking van ouders wordt nadrukkelijk gevraagd om een eind aan het probleem te maken. De leraar legt alle activiteiten vast in Parnassys en de school heeft alles gedaan om een einde te maken aan het pestprobleem. Onder andere door overleg met intern begeleider en directie.

Fase 3 :

Bij aanhoudend pestgedrag kan deskundige hulp worden ingeschakeld en wordt de leerling in het BOT besproken. Hierbij zijn de ouders, leerkracht, de jeugdarts, intern begeleider, schoolleiding, schoolondersteuner en SMW aanwezig.

Fase 4:

Bij aanhoudend pestgedrag kan worden gekozen om een leerling tijdelijk in een andere klas te plaatsen binnen de school.

Fase 5:

In extreme gevallen moet een leerling direct nablijven. Als schorsing dreigt, worden ouders uitgenodigd voor een gesprek met directie. Indien geen verbetering optreedt in het gedrag, wordt overgegaan tot schorsing. Hiervan wordt melding gedaan bij bestuur en inspectie.

Rol van de leraar:

- ★ De leraar legt alle pest incidenten die zich voordoen vast in Parnassys in het formulier ' incidentenregistratie pestgedrag '
- ★ De leraar houdt de vijf fases van pestgedrag bij en handelt hier naar
- ★ De leraar blijft communiceren met de ouders van de pester en de gepeste leraar en draagt hierbij het beleid van de Kweekvijver uit